

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **M. M.**, narozený X,
státní příslušník X,
naposledy známým pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců
Balková, Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., IČO 45768676,
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, IČ
00007064,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-463/DS-PR-D03-2020 ze dne 16. 9. 2020,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-463/DS-PR-D03-2020 ze dne 16. 9. 2020 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

1. Žalobce byl dne 9. 8. 2020 zadržen Policií České republiky a téhož dne zajištěn, neboť pobýval na území ČR neoprávněně. Naříkaným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že Rumunsko je státem příslušným k přijetí žalobce zpět podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil především tím, že žalobce, jak vyplynulo z lustrace v databázi EURODAC, požádal o azyl na území Rumunska jakožto prvním ze členských států Evropské unie. Žalovaný zároveň na straně žalobce neshledal překážky přemístění do Rumunska, které nevykazuje systematické nedostatky při vyřizování azylových žádostí.
2. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou, v níž namítl, že nemůže být předán do Rumunska. Důvod spočíval ve vážných systémových nedostatcích v oblasti azylových řízení v této zemi. V rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva žalovaný neprovedl důsledné individuální posouzení žalobcovy situace, když si vystačil jen s obecným tvrzením o demokratickém režimu v Rumunsku. Žalobce však během pohovoru žalovanému sdělil své osobní negativní zkušenosti s rumunským azylovým systémem. Ty ovšem žalovaný nejen, že nevzal na vědomí, ale ani v rámci pohovoru nevyžadoval upřesnit. Mezi ně patřilo rovněž opakované fyzické napadení žalobce. Žalovaný tedy nezjistil stav věci bez důvodných pochybností. Podle žalobce napadené rozhodnutí nebylo v souladu též s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vylučujícím nelidské zacházení. To kromě žalobcových vlastních zkušeností dokládala dostupná fakta o systematických nedostatcích azylových řízení v Rumunsku. Jeho kapacity ubytovacích zařízení jsou zahlceny a hygienicky nevyhovují. Azylové agendě se rumunská státní správa věnuje okrajově, a to z finančního i personálního hlediska. Vedle nedostatků v oblasti ubytovacích zařízení Rumunsko žadatelům o azyl negarantuje profesionální tlumočnické služby. Uvedený okruh informací žalovaný vynechal v dokazování, čímž neunesl důkazní břemeno. Místo toho se spoléhal výhradně na jím vytvořenou informaci Odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 8. 2020, jejíž závěry ani zcela nerespektoval, např. závěry o nedostatcích ve zdravotní péči.
3. Žalovaný k žalobě sdělil, že se zabýval všemi fakty, jež žalobce v průběhu řízení uvedl, a měl dostatečné množství podkladů, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ve věci také provedl dostatečné dokazování. Žalobce přitom nepředložil žalovanému žádné důkazy, které by na straně Rumunska svědčily o systematických nedostatcích v azylové proceduře či ve vztahu k přijímání žadatelů. Samotná tvrzení žalobce v neprospěch rumunských azylových řízení označil žalovaný za neurčitá. Z prohlášení žalobce ve správním řízení navíc vyplynulo, že se obával do Rumunska vrátit primárně z ekonomických motivů.
4. Žaloba je důvodná. Žalovaný se totiž nedostatečně vypořádal s tím, zda existují nedostatky poskytování lékařské péče v rumunských azylových zařízeních. Při rozhodování také zcela opomenul vyjádření žalobce k podkladům pro rozhodnutí.
5. Žalovaný napadené rozhodnutí založil na důvěře v Rumunsko jako členský stát Evropské unie, absenci oficiální výzvy k nepředávání žadatelů o azyl a informacích Odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 8. 2020.
6. Nedůvodné jsou ty námitky žalobce, kterými se vymezil vůči nedostatkům v tlumočení a nedostatkům hygienických podmínek v rumunských azylových zařízeních. Jakkoliv totiž jím odkazované zprávy skutečně o těchto nedostatcích *v některých případech* hovoří,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

při pohovoru dne 20. 8. 2020 pro účely řízení podle nařízení č. 604/2013 nezmínil, že by se sám s takovými nedostatky setkal. To nezmínil ani ve vyjádření podkladům rozhodnutí ze dne 9. 9. 2020. Za toho stavu nebyl důvod, aby se s touto otázkou žalovaný vypořádal, neboť z informace Odboru azylové a migrační politiky žádné systémové nedostatky tohoto typu neplynou a sám žalobce je nepovažoval za podstatné pro rozhodnutí (přestože byl od 20. 8. 2020 zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům). Jestliže žalobce až v žalobě s tvrzením o těchto nedostatcích, nadto obecným bez vlastní zkušenosti, nepopisuje tím žádnou vadu řízení před žalovaným – vada správního řízení nemůže vzniknout tím, že žalovaný nevypořádal s tím, co zaznělo teprve v řízení před soudem. Pro přezkum je bez významu i tvrzení o žalobce trojím napadení během pobytu v Rumunsku. To totiž nemá oporu ani v průběhu správního řízení, ani v žádném důkazním návrhu žalobce v řízení o žalobě.

7. V zásadě nedůvodné jsou námitky žalobce, že informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 8. 2020, absence oficiální výzvy k nepředávání žadatelů a členství Rumunska v EU jsou nedostatečné podklady pro rozhodnutí. Všechny tyto podklady mohou *v obecné rovině* poskytnout dostatečnou oporu pro závěr o stavu rumunského azylového systému a podmínkách v tamních zatíženích. Informace Odboru azylové a migrační politiky je shrnutím jednotlivých zpráv z různých zdrojů, které jsou v ní převážně korektně citovány (žalobce se některých z nich ostatně sám dovolával). Za toho stavu nejde o materiál pouze samotného žalovaného, který by byl *prima vista* jednostranný a nedůvěryhodný. To však neznamená, že by jej procesní subjekty (žalobce, žalovaný, soud) nemohly a neměly hodnotit z hlediska úplnosti, korektnosti a vypovídací hodnoty. Aby však takto postupoval soud, musí k tomu žalobce nebo žalovaný vytvořit v řízení prostor: jakkoliv má být soudní řízení správní účinným opravným prostředkem co do právních i skutkových otázek (čl. 27 nařízení č. 604/2013), nemění se nic na tom, že hlavní procesní aktivitu má vykazovat žalobce. Musí tedy zejména formulovat žalobní body a označit důkazy na podporu svých tvrzení [§ 71 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s.] tak, aby relevantně zpochybnil nosné důvody napadeného rozhodnutí.
8. To žalobce učinil ve vztahu k lékařské péči v rumunských azylových zařízeních.
9. Při pohovoru dne 20. 8. 2020 žalobce mimo jiné uvedl, že požádal o mezinárodní ochranu v Rumunsku. Pobýval tam v uzavřeném táboře Gelita (zřejmě Galați, pozn. soudu), mohl jej opustit jednou denně na nákup. Jídlo si obyvatelé tábora nakupovali a připravovali sami. V Rumunsku byl vážně nemocný, lékaři mu však nechtěli pomoci a léky si musel koupit v lékárně mimo tábor za vlastní peníze. Zdravotní péče v uprchlickém táboře nebyla nebo byla velmi omezená (č. l. 50–51 správního spisu). Ve vyjádření podkladům rozhodnutí ze dne 9. 9. 2020 pak žalobce ještě uvedl, že rumunské zdravotnictví je velmi vážně zatíženo pandemií nemoci Covid-19 a má obecně špatnou úroveň. Dále je častým jevem nedostatek odborného personálu v uprchlických zařízeních, zejména lékařů a tlumočnicků. Tomu odpovídá i samotné vyjádření žalobce, že mu v uprchlickém táboře nebyla poskytnuta zdravotní péče. Tato tvrzení žalobce podložil odkazy na jednotlivé prameny.
10. Žalobce tedy uvedl konkrétní tvrzení o nedostatcích, které sám zažil. Žalovaný mu k tomu ovšem nepoložil jediný doplňující dotaz, podle něhož by bylo možné zjistit podrobnosti či ověřit tvrzení žalobce. Tato tvrzení vztažená přímo k jeho osobě žalobce doplnil o

informaci, že v rumunském azylovém řízení opakovaně dochází k problémům, a obecnou informaci o celkově špatném stavu rumunského zdravotnictví.

11. Za toho stavu se žalovaný měl touto otázkou zabývat podrobně a zjistit si bližší informace o lékařské péči v rumunských azylových zařízeních. To však neučinil. Z informace odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 8. 2020 zjistil pouze, že existují tvrzení o nedostatečné kvalitě tlumočení a kvalifikaci tlumočnicků (č. l. 58–59 správního spisu). K materiálním podmínkám v uprchlických zařízeních zjistil, že žadatelé o mezinárodní ochranu bez dostatečných prostředků mají nárok na ubytování, finanční příspěvek na oblečení a stravování a kapesné. Základní služby lékařské a psychologické jsou sice zajištěny, jejich kvalita se však liší podle typu zařízení a *je často nedostatečná* (č. l. 56–57). Nad rámec toho žalovaný k otázce lékařské péče nezjistil nic.
12. Přesto žalovaný bagatelizoval vyjádření žalobce jako pouhé konstatování, že se „nestará o uprchlíky“. Navíc žalovaný nepravdivě uvedl, že žalobce neměl žádné výhrady vůči ubytování v uprchlickém táboře: jestliže žalobce uvedl, že mu v uzavřeném azylovém zařízení nebyla poskytnuta zdravotní péče při vážné nemoci a musel si ji zajistit sám, zjevně výhrady měl (pokud ovšem žalovaný neodlišuje *kvalitu nuceného ubytování* jako takového od *kvality tam poskytované lékařské péče*, což však na posouzení nic nemění – pak by žalovaný lékařskou péči zcela opomenul). Tvrzení žalobce tedy žalovaný nijak nevypořádal, přestože v obecné rovině i vlastní podklady žalovaného hovoří o *často nedostatečné* zdravotní péči. Žalovaný tedy zatížil řízení podstatnou vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
13. Nad rámec nezbytného pak lze uvést, že řízení před žalovaným trpí i další závažnou vadou, která – namítli-li by ji žalobce nebo bránila-li by přezkumu v rámci žalobních bodů – by odůvodňovala kasaci napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je totiž sice datováno 16. 9. 2020, podle obsahu spisu však bylo předáno správním orgánem žalobci až 24. 9. 2020. Teprve tohoto dne tedy bylo vydáno podle § 71 odst. 2 správního řádu (není vyloučen § 9 zákona o azylu).
14. Vyjádření žalobce k podkladům pro rozhodnutí ovšem žalovaný obdržel již dříve, zřejmě 17. 9. 2020 (soudě podle otisku podacího razítka, jakýkoliv jiný průkaz doručení chybí, tak jako označení způsobu doručení). Vyjádření tedy obdržel ještě před vydáním napadeného rozhodnutí a měl je vypořádat (lhůta k vyjádření k podkladům není propadná). To ovšem neučinil a zcela je opomenul, čímž porušil nejen § 68 odst. 3 správního řádu, ale též nevyvrátil pochybnost o úplnosti a vypovídací hodnotě dosud shromážděných podkladů pro rozhodnutí (§ 3, § 50 odst. 3 správního řádu).
15. Z uvedených důvodů soud rozhodnutí č. j. OAM-463/DS-PR-D03-2020 ze dne 16. 9. 2020 zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
16. Učinil tak přesto, že v rozhodovací činnosti správních soudů není Rumunsko obecně považováno za stát, kde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie (např. rozhodnutí č. j. 4 Azs 135/2020-32 ze dne 20. 8. 2020 a č. j. 7 Azs 72/2020-23 ze dne 28. 5. 2020 s dalšími odkazy). V souzené věci ovšem řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí trpí závažnými vadami, které nelze pominout jen proto, že s ohledem na dosavadní

rozhodovací činnost je dosti nepravděpodobný závěr o systémových nedostacích. Takový závěr totiž s ohledem na dosavadní obsah spisu *nelze vyloučit*.

17. V dalším řízení žalovaný doplní dokazování o podmínkách v rumunských azylových zařízeních tak, aby si mohl učinit úvahu o věrohodnosti tvrzení žalobce zejména z hlediska poskytování zdravotní péče. Své skutkové závěry popíše tak, aby bylo možné seznat úvahy, jaké učinil, a na základě jakých konkrétních podkladů je učinil. Přitom se vypořádá i s vyjádřením žalobce k podkladům rozhodnutí.
18. Procesně úspěšný žalobce by měl právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Jejich vynaložení však ani netvrdil, ani nedoložil, a přiznání paušální náhrady nákladů řízení nepřichází v soudním řízení správním do úvahy (srov. rozsudek NSS č. j. 6 As 135/2015-79 ze dne 25. 8. 2015, č. 3344/2016 Sb. NSS). Žalobci tedy nebylo co přiznat a žalovaný neměl ve věci úspěch. Náhrada nákladů řízení jim tedy nenáleží (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 20. listopadu 2020

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce